

Kunnanhallitus	§ 44	12.02.2018
Kunnanhallitus	§ 120	16.04.2018
Kunnanhallitus	§ 184	11.06.2018
Kunnanhallitus	§ 245	07.10.2019

Parhalahden tuulipuiston osayleiskaava itäinen osa-alue / Poikkeaminen osayleiskaavan määräyksistä tuulivoimaloiden 1 - 10 osalta / Tuulivoimaloita koskevassa poikkeamispäätöksessä olevan asiavirheen korjaaminen ja poikkeamishakemusten uudelleen käsitteleminen / Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle / Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kumoaman poikkeamispäätöksen uudelleen käsitteleminen, voimala 10

46/10.02/2012, 13/10.02.03/2018

Khall 12.02.2018 § 44

Puhuri Oy:n Parhalahden tuulipuiston osayleiskaavan itäinen osa-alue hyväksytin kunnanvaltuustossa 18.02.2015 §:ssä 14 ja osayleiskaava sai lainvoiman Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden ilmoituksella 8.6.2015 ja tuli voimaan MRA:n § 93 mukaan julkisella kuulutuksella 9.6.2015.

Hankkeen omistajana toimiva tuulivoimayhtiö Puhuri Oy haluaa korottaa tuulivoimaloiden 1 - 7 enimmäiskorkeutta 24 metriä kaavamääräyksen mukaisesta kokonaiskorkeudesta, jolloin tuulivoimalan kokonaiskorkeus nousisi 250 metriin.

Voimalat 8 -10 on korotettu kuntapoikkeamalla 229 metriin vuonna 2016. Voimaloiden 8 -10 osalta haetaan sallitun enimmäiskorkeuden nostoa 21 metrillä (229 m -> 250 m), verrattuna edelliseen kuntapoikkeamaan. Voimaloiden enimmäiskorkeus on esitetty liitteenä olevassa julkisivuperiaatepiirroksessa.

Parhalahden tuulipuiston osayleiskaavan itäisen osa-alueen kaavamääräyksissä on todettu, että yksittäisen tuulivoimalan kokonaiskorkeus saa olla enintään 226 metriä maanpinnasta. Voimalatekniikka on kehittynyt mainittavasti tuulipuiston itäisen osa-alueen osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen. Tuotantotaloudellisesti tehokkaammat koneet edellyttävät korkeampaa voimaa.

Hankkeen keskeisistä vaikutuksista on tehty erilliset selvitykset, jotka ovat liitteenä (mm. melu, varjostus ja maisema). Haettavat poikkeamiset eivät ole esteenä osayleiskaavassa esitettyjen MRL 171 §:n mukaisten rakentamisedellytysten toteutumiseen.

Poikkeamiset haetaan kiinteistökohtaisesti eri voimaloille. Naapurien kuuleminen hoidetaan rakennuslupamenettelyn yhteydessä kuntapoikkeaman saatua lainvoiman. MRL:n 171 § toteaa, että kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen ra

kentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöistä, määräyksistä ja rajoituksista.

Poikkeamisen toimivalta on kunnalla, jos käyttötarkoituksen muutos myönnetään kaavoitetulle alueelle, joka on hankkeena kaavan vastainen.

Poikkeamistoimivalta ja poikkeamisen yleiset edellytykset:

MRL:n mukaan poikkeamispäätöksen tekemisessä on ensisijaisesti kyse oikeusharkinnasta, joka vaatii, että tehdään tarvittavat selvitykset, joiden perusteella katsotaan täytyvätkö MRL:n edellytykset.

Kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta.

Poikkeamista ei kuitenkaan saa myöntää MRL 171 §:n (18.3.2016) mukaan, jos se:

- 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
- 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista; tai
- 4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Edellä 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vaikutuksiltaan merkittävänä rakentamisena ei pidetä tuulivoimalan rakentamista asemakaavassa teollisuus- tai satama-alueeksi osoitetulle jo rakennetulle alueelle.

Poikkeamista ei voida myöntää maisematyölupaa koskevista säännöksistä eikä 137 §:ssä säädettyistä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarve-alueella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeamista koskevasta hakemuksesta.

MRL 174 §:n (18.3.2016)

- 1) Kunnan on perusteltava poikkeamispäätös siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.
- 2) Kunta voi poikkeamispäätöksessä määrätä ehtoja poikkeamiselle.
- 3) Kunnan on määrättävä poikkeamispäätöksessä aika, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava. Määräaika voi olla enintään kaksi vuotta. Alueellisen poikkeamisen määräaika voi olla kuitenkin enintään viisi vuotta.
- 4) Kunnan on toimitettava poikkeamispäätös hakijalle. Kunnan on toimitettava poikkeamispäätös tai sen jäljennös myös niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa, sekä niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Jos samassa muistutuksessa on useita muistuttajia, voidaan poikkeamispäätös tai sen

jäljennös lähettää ainoastaan muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille.

5) Lisäksi kunnan on toimitettava poikkeamispäätös viivytyksettä tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Poikkeamispäätökseen sovelletaan, mitä 145 §:ssä säädetään lupa- ja valvontamaksusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeamista koskevasta hakemuksesta.

MRA:n 89 §:n mukaan rakennuslupa voidaan myöntään lainvoimaa vaille olevan poikkeamisen perusteella. Rakennusluvassa on tällöin määrättävä, ettei rakentamista saada aloittaa ennenkuin poikkeaminen on tullut lainvoimaiseksi.

Poikkeamispäätösten muutoksenhaku:

Päätökseen haetaan muutosta suoraan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudesta hallintovalituksena liitteenä olevan julkipanon mukaisesti.

Liitteet:

- Parhalahden tuulipuiston osayleiskaava, itäinen osa-alue 18.02.2015
- Yleissuunnitelma 14.11.2017
- Tuulivoimahankkeen välkeselvitys JR 17214-7CG
- Tuulivoimahankkeen meluselvitys JR 17214-6CG
- Vaikutusten arvioinnin täydennys kaavaselostukseen 20.12.2017
- Valokuvasovitteet ja näkymäanalyysi 01.11.2017
- Julkisivupiiustus 05.11.2017
- Poikkeamislupahakemus kiinteistölle 625-403-4-50 / voimala 2
- Poikkeamislupahakemus kiinteistölle 625-403-4-119 / voimala 4
- Poikkeamislupahakemus kiinteistölle 625-403-9-33 / voimalat 6-10
- Poikkeamislupahakemus kiinteistölle 625-403-4-118 / voimala 5
- Poikkeamislupahakemus kiinteistölle 625-403-80-2 / voimala 3
- Poikkeamislupahakemus kiinteistölle 625-403-52-1 / voimala 1
- Täydennetyt valitusohjeet
- Julkipano päivämäärällä 12.02.2018

Asian valmistelijana on toiminut kaavoitusvastaava Pirkko Tuuttila.

Ehdotus:

Kunnanhallitus päättää

- 1) myöntää MRL:n 171 §:n mukaan kunnan päätösvallassa olevat poikkeamat Parhalahden tuulipuiston itäisen osa-alueen tuulivoimaloille 1-10 kokonaiskorkeuden nostamiseksi 250 metriin maanpinnasta liitteenä olevien esitettyjen suunnitelmien mukaisena
- 2) että laajempi kuuluttaminen hoidetaan rakennusluvan myöntämisen yhteydessä

- 3) antaa poikkeamispäätökset tiedoksi tekniselle lautakunnalle ja rakennusvalvontaviranomaiselle
- 4) poikkeamispäätös liitteineen lähetetään tiedoksi hakijalle ja ilmoitetaan MRL:n 174 §, MRA 88 § mukaan tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle

Keskustelun aikana kunnanhallituksen jäsen Eija Flink esitti, että poikkeamista ei hyväksytä. Varajäsen Toni Grekula kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kunnanhallituksen pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu vastaehdotus ja asiasta on suoritettava äänestys. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä, joka hyväksyttiin. Äänestysjärjestykseksi puheenjohtaja esitti seuraavaa: ne jotka kannattavat pohjaehdotusta sanovat JAA ja ne jotka kannattavat Eija Flinkin tekemää vastaehdotusta sanovat EI.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Lintunen, Pakkala) ja 5 EI-ääntä (Flink, Grekula, Sarpola, Pirkola, Karjaluoto-Pisilä).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 5-2 poikkeamista ei hyväksytä.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti, että poikkeamista ei hyväksytä.

Khall 16.04.2018 § 120

Hallintolain asiavirheen korjaaminen

12.2.2018 § 44 tehdyissä päätöksissä on ollut hallintolain 50 §:ssä tarkoitettu asiavirhe, koska naapureita ei ole kuultu asianmukaisesti MRL 173 §:ssä eikä MRA 86 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Päätöksiä ei ole myöskään perusteltu MRL 173 §:ssä ja hallintolain 45 §:n tarkoittamalla tavalla. Hakijat ovat antaneet suostumuksen päätöksen korjaamiseen. Hallintolain mahdollistamalla tavalla tehty virheellinen päätös poistetaan ja hakemus käsitellään uudestaan. Asiavirheitä käsiteltiin kunnanhallituksen iltakoulussa 26.2.2018, muistio liitteenä.

Hakemukset on päivitetty myös seuraavalta osin: aikaisemmassa käsittelyssä oli huomioitu kolmelle voimalalle 2015 myönnetty korottamista koskenut poikkeamislupa, joka ei ole enää voimassa. Poikkeamislupia haetaan nyt kaikkien kymmenen voimalan korottamiseksi 24 metrillä, jolloin kokonaiskorkeudeksi muodostuisi 250 metriä.

Poikkeamishakemusten uusi käsittely

Kaavoitus ja nykytilanne

Alueella on voimassa Parhalahden tuulipuiston itäisen osa-alueen osayleiskaava

(kv hyv. 18.2.2015 § 14). Tässä osayleiskaavassa on osoitettu rakennuspaikat kymmenelle tuulivoimalalle. Yleiskaavan määrittämä tuulivoimaloiden enimmäiskorkeus on 226 metriä. Yhtiöllä on näille rakennuspaikoille 2015 myönnetty voimassaolevat rakennusluvat kymmenelle kaavanmukaiselle tuulivoimalalle, joiden rakentamista ei ole vielä aloitettu.

Hakijan selostus poikkeuksista:

”Parhalahden tuulivoimapuiston yleiskaavan voimaloiden osalta haetaan sallitun enimmäiskorkeuden nostoa 24 metrillä kaavamääräyksen mukaisesta kokonaismaksimikorkeudesta, 226 metriä merenpinnasta (226->250 m). Voimalan enimmäiskorkeus on esitetty liitteenä olevassa julkisivuperiaatepiirroksessa. Mikäli poikkeamista puolletaan, toimitetaan kuntaan asemapiirustus rakennuslupahakemuksen yhteydessä.”

Hakijan esittämät perustelut:

”Voimalatekniikka on kehittynyt mainittavasti kaavan hyväksymisen jälkeen ja tuotantotaloudellisesti tehokkaammat koneet edellyttävät korkeampaa voimalaa. Hankkeen keskeisistä vaikutuksista on tehty erilliset selvitykset, jotka ovat liitteenä (mm. melu, varjostus ja maisema). Tehdyt selvitykset puoltavat hankkeen eteenpäin viemistä. Haettavat poikkeamiset eivät vaikuta osayleiskaavassa esitettyjen MRL 171§:n mukaisten rakentamisedellytysten toteutumiseen.”

Kuuleminen

Viranomaisen on kuullut rajanaapurit kirjeitse. Lisäksi poikkeamishakemuksista on kuulutettu kunnan sähköisellä ilmoitustaululla ja kunnantalon ilmoitustaululla 14.3.2018 sekä Pyhäjoen kuulumiset -lehdessä 22.3.2018. Kannanotot pyydettiin jättämään 4.4.2018 mennessä. Kuulemisen johdosta ei ole jätetty muistutuksia tai kannanottoja.

Poikkeamisten johdosta on pyydetty lausunto myös POPELY:ltä, mutta lausuntoa ei ole saatu.

Hankkeen vaikutukset

Hakija on toimittanut hakemuksen liitteeksi 12.3.2018 päivätyn vaikutustenarvioinnin täydennyksen, jossa on arvioitu korotusten ympäristövaikutuksia mm. meluun, välkkeeseen, yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja muinaisjäänöksiin, luonnonympäristöön (mm. linnustoon), ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, turvallisuuteen sekä tutkien toimintaan ja viestiyhteyksiin. Lisäksi on selvitetty yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Liitteet

- Parhalahden tuulipuiston osayleiskaava, itäinen osa-alue 18.02.2015
- Yleissuunnitelma 14.11.2017
- Tuulivoimahankkeen välkeselvitys JR 17214-7CG
- Tuulivoimahankkeen meluselvitys JR 17214-6CG
- Vaikutusten arvioinnin täydennys kaavaselostukseen 12.3.2018
- Valokuvasovitteet ja näkymäanalyysi 01.11.2017
- Julkisivupiirustus 05.11.2017

- Päivitetty poikkeamishakemus 12.3.18 voimala 1
- Päivitetty poikkeamishakemus 12.3.18 voimala
- Päivitetty poikkeamishakemus 12.3.18 voimala 3
- Päivitetty poikkeamishakemus 12.3.18 voimala 4
- Päivitetty poikkeamishakemus 12.3.18 voimala 5
- Päivitetty poikkeamishakemus 12.3.18 voimalat 6-10
- Kunnanhallituksen iltakoulun 26.2.2018 muistio
- Lehtikuulutus 22.3.2018
- Täydennetyt valitusohjeet
- Julkipano 19.4.2018

Poikkeamisen edellytykset

Poikkeamispäätökset tekee Pyhäjoen kunnanhallitus. Maankäyttö ja rakennuslain 171§:n mukaan ”Kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Poikkeamista ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

- 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
- 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista; tai
- 4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.”

Valmistelijan eli kaavoitusarkkitehti Jyrki Määtän lausunto:

Puollan poikkeamisten hyväksymistä, koska katson, että haetuista poikkeamista ei aiheudu MRL 171§:ssä mainittuja kielteisiä vaikutuksia seuraavin perustein:

1. Hanke on voimaloiden korkeutta lukuun ottamatta voimassa olevan yleiskaavan mukainen ja sekä maankäyttö että voimaloiden sijoittuminen on jo ratkaistu lainvoiman saaneessa yleiskaavassa. Poikkeamisen myöntäminen edistää kaavan toteuttamista.
2. Poikkeamiset eivät liitteenä toimitettujen selvitysten mukaan näyttäisi merkittävästi vaikeuttavan luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista. Vaikutustenarvioinnin täydennyksessä on mm. arvioitu korotusten vaikutusta muuttolinnustoon. Arvioinnin mukaan korotus lisää vähäisesti lintujen törmäysriskiä voimaloihin, mutta lisää voimaloiden havaittavuutta, mikä puolestaan voi ohjata lintuja kiertämään tuulipuistoaluetta. Korotukset eivät vaaranna kaavakartalla esitettyjen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden tai arvokkaiden geologisten muodostumien säilymistä.
3. Korottamisilla ei ole vaikutusta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamiseen. Kaava-alueen sisällä ei ole rakennuksia.
4. Poikkeamiset eivät johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia verrattuna jo luvitettuun tilanteeseen. Alueella on lainvoimainen tuulipuistokaava,

joka jo mahdollistaa vaikutuksiltaan merkittävän rakentamisen. Kaava perustuu laajoihin selvityksiin ja vaikutustenarviointeihin, joiden pohjalta maankäyttö on ratkaistu. Alueelle on voimassaolevan yleiskaavan pohjalta myönnetty rakennusluvut kymmenelle 226 metrin korkuiselle tuulivoimalalle. 226 metristen voimaloiden korotus 250 metrin korkuiseksi tarkoittaa n. 11% korotusta kaavan mukaisiin voimaloihin. Vaikutustenarvioinnin täydennyksen perusteella korotuksesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Edellä mainituin perustein ja toimitettujen selvitysten valossa katson poikkeamisen myöntämisen edellytysten olevan olemassa. Hakija on myös esittänyt MRL 171§:ssä edellytetyn erityisen syyn poikkeamisten perusteluiksi.

Ehdotus:

Kunnanhallitus päättää

- 1) poistaa virheellisen päätöksen (12.2.2018 § 44) ja myöntää haetut poikkeamiset Parhalahden tuulipuiston itäisen osa-alueen tuulivoimaloille 1-10 kokonaiskorkeuden nostamiseksi 250 metriin maanpinnasta
- 2) antaa poikkeamispäätökset tiedoksi tekniselle lautakunnalle ja rakennusvalvontaviranomaiselle
- 3) toimittaa poikkeamispäätöksen hakijalle, muistutuksen tehneille ja niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet
- 4) toimittaa poikkeamispäätöksen tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle
- 5) määrää MRL 174 §:n mukaisesti poikkeamispäätöksen voimassaoloajaksi kaksi vuotta päätöksen lainvoimaisuudesta, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavia rakennuslupia on haettava.

Keskustelun aikana kunnanhallituksen jäsen Tuula Sarpola esitti päätösehdotuksesta poiketen, että MRL:n mukaista poikkeamista ei hyväksytä. Kunnanhallituksen jäsenet Olli Mattila ja Eija Flink kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kunnanhallituksen pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu vastaehdotus ja asiasta on suoritettava äänestys. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä, joka hyväksyttiin. Äänestysjärjestykseksi puheenjohtaja esitti seuraavaa: ne jotka kannattavat pohjaehdotusta sanovat JAA ja ne jotka kannattavat Tuula Sarpolan tekemää vastaehdotusta sanovat EI.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 3 JAA-ääntä (Lintunen, Pakkala, Peltoniemi) ja 4 EI-ääntä (Flink, Mattila, Sarpola, Kestilä).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 4-3 MRL:n mukaista poikkeamista ei hyväksytä.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti, että MRL:n mukaista poikkeamista ei hyväksytä.

Kunnanjohtaja ilmoitti jättävänsä päätökseen eriävän mielipiteen (pöytäkirjan liitteenä).

Merkittiin, että valtuuston varapuheenjohtaja Anja Impola poistui esteellisenä kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Khall 11.06.2018 § 184

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää lähetteellään 3137/18 Pyhäjoen kunnan lausuntoa Puhuri Oy:n valitukseen Pyhäjoen kunnanhallituksen päätöksestä 16.4.2018 § 120. Liitteenä lähete ja valitus liitteineen.

Lausunnon valmistelijana on toiminut kaavoitusarkkitehti Jyrki Määttä.

Ehdotus:

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Päätös:

Keskustelun aikana puheenjohtaja Matti Pahkala esitti, että asiassa lausunnon hallinto-oikeudelle antaa valtuusto. Esitystä kannatti kunnanhallituksen jäsen Pirkko Lintunen.

Kunnanhallituksen jäsen Eija Flink esitti, että Pyhäjoen kunnanhallitus lausuu seuraavaa: Hanketoimijalla eli Puhuri Oy:llä on yleiskaavan mukaiset rakennusluvut voimassa tuulipuiston rakentamiseksi. Haettu poikkeama ei ole yleiskaavan mukainen. Esitystä kannatti kunnanhallituksen jäsen Tuula Sarpola.

Kunnanhallituksen jäsen Raino Peltoniemi esitti, että kunnanhallitus ei anna asiassa lausuntoa ollenkaan. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi päätösehdotuksesta poikkeavaa kannatettua esitystä ja asiassa on suoritettava äänestys. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä, joka hyväksyttiin.

Äänestysjärjestykseksi puheenjohtaja esitti seuraavaa: Ensimmäisessä äänestyksessä ovat vastakkain Matti Pahkalan ja Eija Flinkin tekemät kannatetut esitykset. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat Matti Pahkalan tekemää esitystä äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat Eija Flinkin tekemää esitystä äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 3 JAA-ääntä (Pahkala, Lintunen, Peltoniemi) ja 4 EI-ääntä (Flink, Sarpola, Grekula, Pirkola).

Puheenjohtaja totesi, että seuraavassa äänestyksessä asetetaan vastakkain edellisen äänestyksen voittanut Eija Flinkin esitys ja esittelijän pohjaesitys. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat Eija Flinkin tekemää esitystä äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 3 JAA-ääntä (Pahkala, Lintunen, Peltoniemi) ja 4 EI-ääntä (Flink, Sarpola, Grekula, Pirkola).

Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus lausuu Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle seuraavaa: Hanketoimijalla eli Puhuri Oy:llä on yleiskaavan mukaiset rakennusluvut voimassa tuulipuiston rakentamiseksi. Haettu poikkeama ei ole yleiskaavan mukainen.

Kunnanjohtaja Matti Soronen, kunnanhallituksen puheenjohtaja Matti Pahkala sekä kunnanhallituksen jäsenet Pirkko Lintunen ja Raino Peltoniemi ilmoittivat jättävänsä päätökseen eriävän mielipiteen (liitteenä).

Merkittiin, että valtuuston varapuheenjohtaja Anja Impola poistui esteellisenä kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Khall

Jobdanto

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kumosi 20.9.2019 antamallaan päätöksellä Pyhäjoen kunnan 16.4.2018 § 120 tekemän kielteisen poikkeamispäätöksen ja palautti asian kunnanhallitukselle uudelleen käsiteltäväksi. Kunnanhallituksen päätös koski 10 tuulivoimalan korottamista osayleiskaavassa osoitetun 226 metrin enimmäiskorkeuden ylittämiseksi 24 metrillä niin, että kokonaiskorkeudeksi muodostuisi 250 metriä.

Lisäksi Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ohjeisti kuntaa tekemään poikkeamispäätöksen erikseen kustakin poikkeamisen kohteena olevasta rakennushankkeesta eikä yhdellä, kaikkia kymmentä voimalaa koskevalla päätöksellä. Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden ohjeistuksen mukaisesti poikkeaminen käsitellään jokaisen yksittäisen tuulivoimalan kohdalla omana asiana.

Kaavoitus ja nykytilanne

Alueella on voimassa Parhalahden tuulipuiston itäisen osa-alueen osayleiskaava (kv hyv. 18.2.2015 § 14). Tässä osayleiskaavassa on osoitettu rakennuspaikat kymmenelle tuulivoimalalle. Yleiskaavan määrittämä tuulivoimaloiden enimmäiskorkeus on 226 metriä maanpinnasta mitattuna. Yhtiöllä on näille rakennuspaikoille 2015 myönnetty voimassaolevat rakennusluvut kymmenelle tuulivoimalalle, joiden rakentamista ei ole vielä aloitettu. Aloittamiselle on myönnetty jatkoaikaa 7.8.2020 asti.

Hakijan selostus poikkeamisesta

”Parhalahden tuulivoimapuiston yleiskaavan voimaloiden osalta haetaan sallitun enimmäiskorkeuden nostoa 24 metrillä kaavamääräyksen mukaisesta

kokonaismaksimikorkeudesta, 226 metriä merenpinnasta (226->250 m). Voimalan enimmäiskorkeus on esitetty liitteenä olevassa julkisivuperiaatepiirroksessa. Mikäli poikkeamista puolletaan, toimitetaan kuntaan asemapiirustus rakennuslupahakemuksen yhteydessä.”

Hakijan esittämät perustelut

”Voimalatekniikka on kehittynyt mainittavasti kaavan hyväksymisen jälkeen ja tuotantotaloudellisesti tehokkaammat koneet edellyttävät korkeampaa voimaa. Hankkeen keskeisistä vaikutuksista on tehty erilliset selvitykset, jotka ovat liitteenä (mm. melu, varjostus ja maisema). Tehdyt selvitykset puoltavat hankkeen eteenpäin viemistä. Haettavat poikkeamiset eivät vaikuta osayleiskaavassa esitettyjen MRL 171§:n mukaisten rakentamisedellytysten toteutumiseen.”

Kuuleminen

Viranomais on kuullut rajanaapurit kirjeitse. Lisäksi poikkeamishakemuksista on kuulutettu kunnan sähköisellä ilmoitustaululla ja kunnantalon ilmoitustaululla 14.3.2018 sekä Pyhäjoen kuulumiset -lehdessä 22.3.2018. Kannanotot pyydettiin jättämään 4.4.2018 mennessä. Kuulemisen johdosta ei ole jätetty muistutuksia tai kannanottoja.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut poikkeamisten johdosta lausunnon 14.6.2018. Lausunnossa todetaan, että Parhalahden voimaloiden korottaminen suunnitellulla tavalla ei edellytä uutta YVA-lain mukaista menettelyä. Lausunnossa todetaan myös, että lähtökohtaisesti poikkeaminen olisi ratkaistava kaavassa ja että poikkeamispäätöksen myöntäminen edellyttää yksittäistapauksellista harkintaa. Lisäksi korostetaan sitä, että poikkeamisella on oltava erityinen maankäyttöön liittyvä syy.

ELY-keskuksen lausunnossa kehoitetaan ennen poikkeamispäätöksen edellytysten tutkimista arvioimaan, onko olemassa riittävästi tietoa poikkeamisen vaikutuksista. Arvioinnissa voidaan kiinnittää huomiota mm. seuraaviin asioihin:

- tuulivoimapuiston sijoittuminen suhteessa pysyvään ja loma-asutukseen ja muuhun maankäyttöön
- muutoksen vaikutus kaavatilanteeseen, kaavojen tavoitteisiin ja toteutumiseen
- kaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneisiin muutoksiin
- muutosten vaikutukset vilkuntaan, meluun, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja luonnonarvoihin
- muutoksen vaikutukset suhteessa lintujen muuttoreitteihin
- korkeusmuutoksen vaikutus tuulivoimaloiden näkyvyyteen koko tuulivoimaloiden näkymäalueella

Hankkeen vaikutukset

Edellä mainitut asiat on katsottu olevan arvioitavissa liitteenä toimitettujen asiakirjojen myötä ja näin ollen estettä poikkeamismenettelyn käyttämiselle ei ole. Hakija on toimittanut hakemuksen liitteeksi 12.3.2018 päivätyn vaikutustenarvioinnin täydennyksen, jossa on arvioitu korotusten ympäristövaikutuksia mm. meluun, välkkeeseen, yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön,

maisemaan, kulttuuriympäristöön ja muinaisjäännöksiin, luonnonympäristöön (mm. linnustoon), ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, turvallisuuteen sekä tutkien toimintaan ja viestiyhteyksiin. Lisäksi on selvitetty yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Välkkeen vaikutuksia arvioitaessa on lisäksi on huomioitava, että Parhalahden tuulivoimaloiden ympäristölupapäätöksessä välkkeen määrä on rajattu seuraavalla lupamääräyksellä: ”Tuulivoimalasta ei saa aiheutua lähimmissä asunnoissa tai niiden pihoilla auringonvalon vilkkumista yli 8 tuntia vuodessa.”

Poikkeamisen edellytykset

ELY-keskuksen lausunnossa on esitetty lähtökohtaisesti asian ratkaisemista kaavalla. Poikkeamistarve kohdistuu kuitenkin ainoastaan enimmäiskorkeuteen muun maankäytön pysyessä ennallaan. Myöskään uutta YVA-tarkastelua ei lausunnossa ole katsottu tarpeelliseksi ja hakijan toimittamien vaikutusten arvioinnin täydennysten perusteella poikkeamisella ei ole merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Näillä perusteilla ei ole tarkoituksenmukaista lähteä tekemään alueelle kaavamutosta ainoastaan korkeuden muuttumisen vuoksi, vaan asia voidaan ratkaista MRL 171§:n mukaisella poikkeamismenettelyllä.

Poikkeamispäätökset tekee Pyhäjoen kunnanhallitus. Maankäyttö ja rakennuslain 171§:n mukaan ”Kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Poikkeamista ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

- 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
- 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista; tai
- 4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.”

Valmistelijan lausunto (kaavoitusarkkitehti Jyrki Määttä)

Koska poikkeaminen kohdistuu vain voimalan korkeuteen, katson, että kaavamutoksen sijaan voidaan käyttää poikkeamismenettelyä. Puollan haetun poikkeamisen hyväksymistä jäljempänä mainitulla ehdolla ja katson, että poikkeamisesta ei aiheudu MRL 171§:ssä mainittuja kielteisiä vaikutuksia.

Perustelut

1) Hanke on voimaloiden korkeutta lukuun ottamatta voimassa olevan yleiskaavan mukainen. Sekä maankäyttö että voimaloiden sijoittuminen on jo ratkaistu lainvoiman saaneessa yleiskaavassa. Alueella on vähän häiriintyvää asutusta ja tuulipuisto soveltuu alueelle hyvin. Poikkeamisen myöntäminen edistää kaavan toteutumista.

2) Poikkeamiset eivät liitteenä toimitettujen selvitysten mukaan näyttäisi merkittävästi vaikeuttavan luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista. Vaikutustenarvioinnin täydennyksessä on mm. arvioitu korotusten vaikutusta muutto-

linnustoon. Arvioinnin mukaan korotus lisää vähäisesti lintujen törmäysriskiä voimaloihin, mutta lisää voimaloiden havaittavuutta, mikä puolestaan voi ohjata lintuja kiertämään tuulipuistoaluetta. Korotukset eivät vaaranna kaavakartalla esitettyjen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden tai arvokkaiden geologisten muodostumien säilymistä.

3) Korottamisella ei ole vaikutusta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamiseen. Kaava-alueen sisällä ei ole rakennuksia.

4) Poikkeamiset eivät johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eivätkä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia verrattuna kaavan mahdollistamaan tilanteeseen. Alueella voimassa oleva tuulipuisto-kaava mahdollistaa jo itsessään vaikutuksiltaan merkittävän rakentamisen. Kaava perustuu laajoihin selvityksiin ja vaikutustenarviointeihin, joiden pohjalta maankäyttö on ratkaistu. Alueelle on voimassaolevan yleiskaavan pohjalta myönnetty jo rakennusluvut kymmenelle tuulivoimalalle. Niiden korottamine 250 metrin korkuisiksi tarkoittaa n. 11% korotusta kaavan mukaisiin voimaloihin. Vaikutustenarvioinnin täydennyksen perusteella korotuksesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Edellä mainituin perustein ja toimitettujen selvitysten valossa katson, että poikkeamisen myöntämiselle ei ole estettä. Hakija on myös esittänyt MRL 171§:ssä edellytetyn erityisen syyn poikkeamisen perusteeksi. Hakija perustelee poikkeamista voimalatekniikan nopealla kehitymisellä ja sillä, että tuotantotaloudellisesti tehokkaammat koneet edellyttävät korkeampaa voimaa. Esitettyä perustetta voidaan pitää maankäyttöön liittyvänä erityisenä syynä, koska vuodelta 2015 peräisin oleva osayleiskaava on tuulivoimaloiden enimmäiskorkeuden osalta jo vanhentunut. Tuoreimmissa tuulivoimakaavoissa tuulivoimaloiden enimmäiskorkeus on 250 metriä.

Ehto

Tuulivoimalan ja alueen pohjoispuolelle rakennettavan 400 kV:n voimajohtolinjan reunaan on jäätävä suojaetäisyys, joka on 1,5 kertaa voimalan enimmäiskorkeus eli 250 metrin korkuisella voimalalla 375 metriä. Suojaetäisyyden täyttymisen lisäksi voimalan on pysyttävä kaavaan merkityn tv-alueen sisällä.

Litteet

- Parhalahden tuulipuiston osayleiskaava, itäinen osa-alue 18.02.2015
- Yleissuunnitelma 14.11.2017
- Tuulivoimahankkeen välkeselvitys JR 17214-7CG
- Tuulivoimahankkeen meluselvitys JR 17214-6CG
- Vaikutusten arvioinnin täydennys kaavaselostukseen 12.3.2018
- Valokuvasovitteet ja näkymäanalyysi 01.11.2017
- Julkisivupiiirustus 05.11.2017
- Poikkeamislupahakemus kiinteistölle 625-403-9-33 / voimalat 6-10
- Kunnanhallituksen iltakoulun 26.2.2018 muistio
- Lehtikuulutus 22.3.2018
- Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös 20.9.2019
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto 14.6.2018
- Julkipano 10.10.2019

- Täydennetyt valitusohjeet

Sovelletut oikeusohjeet
MRL §:t 171,173,174

Ehdotus:

Kunnanhallitus päättää

- 1) ettei hae muutosta Korkeimmalta hallinto-oikeudelta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden antamaan päätökseen
- 2) myöntää haetun poikkeamisen Parhalahden tuulipuiston itäisen osa-alueen tuulivoimalalle 10 kokonaiskorkeuden nostamiseksi 250 metriin maanpinnasta,
- 3) antaa poikkeamispäätöksen tiedoksi tekniselle lautakunnalle ja rakennusvalvontaviranomaiselle,
- 4) toimittaa poikkeamispäätöksen hakijalle, muistutuksen tehneille ja niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet,
- 5) toimittaa poikkeamispäätöksen tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle,
- 6) määrää MRL 174 §:n mukaisesti poikkeamispäätöksen voimassaoloajaksi kaksi vuotta päätöksen lainvoimaisuudesta, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Merkittiin, että valtuuston varapuheenjohtaja Anja Impola poistui esteellisenä kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
